№ 123

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Niedziela dnia 9 Maja 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gaz: Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor Główny przy ul: Trębackiéj Nr. 639.

Dziś z powodu uroczystości zaślubin J. C. W. W. Xięcia Cesarzewicza Alexandra Mikołajewicza Następcy Tronu z Jéj C. W. W. Xiężną Cesarzówną Maryą Alexandrowną, widowisko bezpłatne. Wieczorem miasto będzie oświetlone.

Londyn 28 *Kwietnia*. Na wyborach w Nottingham torysowie odnieśli zwycięztwo. Kandydat liberalny pan Larpent dobrowolnie ustąpił widząc, iż przeciwnik jego ma za sobą 2018 głosów.—Pan Walter główny przeciwnik prawa ubogich, większością 296 głosów obrany został członkiem izby niższéj i w sam czas wstąpi do parlamentu, dla mienia udziału w naradach nad tém prawém.

Wiadomo, że deputacya kupców prowadzących handel z Chinami i Indyami Wschodniemi, miała naradę z Lordem Palmerstonem o artykułach traktatu Kapitana Elliot, tyczących się zbyt małego wynagrodzenia za zniszczone opium i małego bezpieczeństwa własności i życia zamieszkałych w Chinach Anglików. Lord Palmerston oświadczył, że nie mając dotąd raportów o szczegółach tego traktatu; nie jest w możności rzeczy téj dokładnie kupcom wyłożyć.

Donoszą z Portobello dnia 15 Lutego o śmierci Księcia Moskitów, który testamentem przekazał Królowéj Angielskiéj zupełną władzę państwa swojego. Tym sposobem Anglia obejmie w posiadanie przestrzeń nadbrzeżną 125 godzin rozległą nad morzem Karaibskiem i zatoką Honduras.

Anglicy mieli odkryć wyspę między przylądkiem dobréj nadziei a Australią, na któréj znajdują się obfite kopalnie węgla kamiennego;—mówią, że korzystając z odkrycia tego, ma być tamtędy urządzona nowa linia parowéj żeglugi.

Ministeryalny *Globe*, donosi: »Według prywatnych listów, które odebralismy z Konstantynopola, Lord Ponsonby opuszcza stanowisko swoje, jedynie dla niezadowolenia z powodu ustąpień poczynionych Mehmedowi-Alemu.

Times następnie opisuje dwóch nowych ministrów tureckich: »Said Basza powtórnie minister handlu, zwykle jednę połowę dnia trawi na modlitwie, drugą na nauce astrologii lub koranu; resztę czasu poświęca sprawom krajowym.—W astrologią wierzy tak mocno, że w rzeczach najmniejszéj wagi nawet, wzywa rady gwiazd.—Stanąwszy u steru rządu, uczynił ofiarę z pewnéj liczby baranów, tak iż cały podwórzec jego krwią był zalany. On to chciał wstrzymać wejście floty tureckiéj do portu, gdyż wówczas był dzień piątkowy.—Mimo to jest on szlachetnym i ludzkim, a tem samem zjawiskiem między Turkami staréj szkoły. Tahir Basza nowy admirał, zwiedził wiele europejskich krajów i mówi dobrze po włosku, atoli pobyt w ucywilizowanych krajach niezmienił jego charakteru; zabił on własnego syna, który pijał wino.«

Pułkownik Hodges przeznaczony na Konsula do Hamburga, podług dziennika *Observer*, wróci poprzednio do Aleksandryi wraz z Kon-

sulami mocarstw, które zawarły traktat lipcowy; poczem dopiero uda się na miejsce nowego przeznaczenia.

Oboje Księstwo Leiningen przybyli tu zeszłéj soboty z odwiedzinami do Królowéj; przybył tu także Sir Jerzy Arthur dotychczasowy Gobernator Wyższéj Kanady: nagły jego przyjazd niszczy rozkaz wysłany w zeszłym miesiącu do Kanady, mocą którego przeznaczony on został na Jenerała majora tamtejszego sztabu.

Żelazny parostatek *Albert* wypłynął z Deptford do Woolwich aby wkrótce wraz ze stattkiem *Wilberforce* udać się do rzeki Niger. Trzeci okręt *Soudan* do téj wyprawy należący poprzednio już wyruszył.

Dziennik Malta Times odwołuje podaną dawniéj wiadomość, iż Gubernator Gibraltaru, Woodford odwołanym i przez admirała Adama zastąpionym być ma. P. Woodford bowiem pozostanie jeszcze 20 miesięcy na swéj posadzie.

O'Connell zapytany kiedy przedstawi parlamentowi kwestyą repealtów? miał odpowiedzieć: że uczyni to skoro będzie miał za sobą 2 miliony repealów, bo gdy będzie miał ich 4 miliony wówczas bil repealów przejdzie.

Według wiadomości z Przylądka dobréj Nadziei pod dniem 23 Lutego, spodziewają się tam walki z przybylcami hiszpańskimi, którzy Anglików i ich własności zabrali.—Anglicy wysłali wyprawę dla obrony mieszkańcow Amopoldo od najścia przybyłców.

Donoszą z Antigua dnia 22 Marca, że zgromadzona w Indyach Zachodnich francuzka eskadra, połączyła się z dywizyą flotty w Południowéj Ameryce i słychać, że cała ta eskadra 9 ciężkich fregat, 4 korwety, 5 brygów i jeden parostatek licząca wraca do Francyi.

Paryż 28 *Kwietnia*. Jenerał Bugeaud na wzór Napoleona urządził korpus jeźdźców, z samych krajowców złożony, których nazwał Mekahlia.

W kosciele Notredame ukończono już przygotowania do uroczystości chrztu Hrabiego Paryża. Ksiądz de Bonald Arcybiskup Lyonu przybył tu dzisiaj.—Słychać, że Lord Granville prosił o odwołanie, i że posadę Posła w Paryżu obejmie Lord Normandy obecnie członek gabinetu angielskiego.

Nadeszła przez Hawre wiadomość o śmierci nowego Prezydenta Stanów Zjednoczonych i zniżenie kursów w Londynie sprawiły dziś na giełdzie naszéj wsteczne poruszenie, na czém renta mianowicie ucierpiała. Z pewnością utrzymują, że część załogi paryzkiéj ściągniętą została do koszar, lękano się koalicyi między robotnikami około obwarowania. Po wszystkich cyrkułach Paryża przeciągają mocne patrole.

Z dnia 29 Kwietnia. Rozgłoszono dziś, że Król, w dzień chrztu Hrabiego Paryża, nie będzie się znajdował w kosciele Notre dame. Chrzest nastąpi w dworskiéj kaplicy w Tuilleries, w katedrze zaś tylko Te Deum.—Nadto z pewnością mówią, iż zaniechano zupełnie wielkiego przeglądu wojska, o którym mówiono.

W jednym z dzienników tutejszych czytamy: »Od rana biegają tu rozmaitego rodzaju wieści o rozwiązaniu gabinetu. Panowie Thiers, Dufaure i Passy, mieli dziś długą naradę z panem Guizot w wydziale spraw zagranicznych, dotąd atoli nic pewnego nie wiemy. Jednak między osobami bliższémi ministrów, panuje pewne poruszenie.

Dziś rano wszyscy ministrowie zgromadzili się na radę do zamku Tuilleries. Książe Orleanu miał udział w tém posiedzeniu.

Arcy-biskup Paryża pisał do proboszczów swojéj dyecezyi, uwiadamiając o nastąpić mającym chrzcie hrabiego Paryża i wzywając aby dnia 1 maja we wszystkich parafijalnych kościołach odprawione były msze i nabożeństwa za Króla, jego rodzinę i pomyślność Francyi.

Izba deputowanych przyjęła dziś projekt urządzenia parowéj żeglugi między Marsyliją, Korsyką i Aleksandryą.—Dziennik *Sporów* zapewnia, że gabinet na przyszłém posiedzeniu

przedłóży projekt do prawa względem zniżenia cła od rzezi bydła.

Kuryer francuzki utrzymuje, że imiona 20 nowych parów, które dnia 2 maja ogłoszone zostaną, są następujące: Jenerałowie, Barrois, Bonnemain, Bugeaud, Marszałek Clauzel, pan Kazimierz Delavigne, doktor Double, pan Fulciron, pan Guilard de Kerbertin, vice-admirał Grivel, pan de Lacoste, pan Kajetan de Larochefoucauld, pan Septine de Latour Maubourg, pan Jakób Lefebore, baron de Macau oraz panowie: de Magnoncour, de Marmier, Pontois, Target, Horacy Sebastyani i Horacy Vernet.

Panowie de Tocqueville i Gustaw de Beaumont odjechali wczoraj do Pontvendres skąd z panem Corcelles do Afryki popłyną. Ci trzéj deputowani mają zamiar zwiedzić posiadłości francuzkie w Afryce północnéj a powróciwszy, publicznie ogłosić uwagi swoje nad tym krajem.

Bruksella 28 kwietnia. — Zmiana gabinetu bynajmniéj nieukończyła sporów krajowych a dziennikom brak słów do opisania tak smutnego wypadku. Obecne ministeryum jest jedyném jakie w teraźniejszym stanie kraju utworzyć można było, lecz pytanie jeszcze, czyli długo się utrzyma?

Według Observatora poseł niderlandzki oświadczyć miał ministrowi spraw zagranicznych, że Król Wilhelm II, 12 belgickich oficerów, którzy po 1830 roku bez pozwolenia weszli do służby krajowéj, pozbawia orderów i oznak honorowych. Do liczby téj należy także pięciu jenerałów.

Madryt d. 22 kwietnia. — Rząd tymczasowy wydał następny dekret: »1) Arcy-biskupi, biskupi, prałaci i t. d. odebrać mają moc słuchania spowiedzi, odprawiania mszy Śtéj i t. d. tym księżom którzy po dekrecie z d. 8 lipca 1835 r. przez zagranicznych prałatów namaszczani byli niemając na to upoważnienia od zwierzchników dyecezalnych. 2) Ministrowi sprawiedliwości należy przesłać wiadomość o okolicznościach towarzyszących wyświęceniu każdego księdza. 3) Piérwszy arty. nie rozciąga się do księży mieszkających w prowincyach baskijskich i Nawarze, o których jednak władza duchowna ministra sprawiedliwości zawiadomi. 4) Księża należący do kategoryi w 1szym artykule wyrażonéj, mają odtąd ulegać prawom osób świeckich. 5) Alkadowie baczyć mają aby ci duchowni urzędów swoich niewykonywali. 6) Księża tego rodzaju życzący wyjść za granicę, mają wolność żądania paszportów.

Zapewniają, że zaraz po obiorze rejenta armija do 40,000 ludzi zredukowaną zostanie.

Correo National pisze, że Królowa Izabella wraz z siostrą swoją modląc się w zamkowéj kaplicy, podczas wielkiego tygodnia, mocno wzruszyła obecnych gdy na przedstawienie arcy-biskupa Valencyi darowała życie czterem winowajcom.

Lizbona 19 kwietnia. Nie udało się ministrowi skarbu potrzeby skarbu pokryć nową pożyczką i dla tego musiał on puścić w obieg obligi na 600 kontozów. Nowy traktat handlowy z Angliją już prawie jest zawarty i wkrótce przesłany zostanie do potwierdzenia lordowi Palmerston. Gubernator portugalskich Indyj Wschodnich został odwołany, gdyż od araku goa nie pobierał cła, zaś od opium tylko 1 proceut. Następca jego dotąd niewiadomy. Poseł francuzki w Lizbonie odjechał na urlop do Francyi.— Słychać, że Król Ferdynand wstąpi do loży wolnomularskiéj, poczem obrany zostanie wielkim mistrzem.— Poczta z Porto dnia 16 b. m. przy Carvalhos, rozbitą została.

Turcya. — Według dostrzegacza Austryackiego odebrano dnia 21 Kwietnia w Belgradzie wiadomość o wzburzeniu się Rajasów — (chrześcijańskich mieszkańców) okręgu Lasskowcza w Bulgaryi — zanieśli oni jednocześnie skargę do rządzącego Księcia Serbii przeciw uciskom doznawanym od naczelników tureckich, których gdy dłużéj znieść niemogli, podniesli oręż, lecz oznajmują, iz nie podnoszą go przeciw prawéj władzy Sułtana, ale pragną bronić ścisłego wypełnienia przepisów hatyszeryfu z Gülhany. Książę odebrawszy tę prośbę, zwołał senat pod

prezydencyą stryja swojego Efrema Obrenowicza, na którym postanowiono nie dawać żadnéj na nią odpowiedzi i wzmocnić straż nadgraniczną Bulgaryi, oznajmić baszom sąsiednich prowincyj, że Serbia w téj sprawie zachowa najściślejszą neutralność, i że każdy Turek lub chrześcijanin chroniący się na ziemię serbską po złożeniu broni, znajdzie tam schronienie, skoro odbędzie kwarantannę i aż do dalszych rozkazów Porty pod nadzorem zostawać będzie. — Wysłano do Stambułu kuryera z doniesieniem o powyższych wypadkach. Według późniejszych wiadomości, niespokojności te rozszerzyły się aż do baszaliku Widdin i obawiają się, aby także niewybuchły w Macedonii. Zapewniają, że d. 20 kwietnia powstańcy walczyli z Turkami pod Widdynem i opanowali małą warownię Akpalanka, w któréj znaleźli dwa działa lekkiego kalibru.

Nowy York 6 *kwietnia.* — Właśnie odebraliśmy smutną wiadomość o śmierci nowego prezydenta Jenerała Harrisson, d. 4 kwietnia nastąpionéj. Śmierć jego nie czyni potrzeby przystąpienia do nowego wyboru, gdyż w moc praw obowiązujących, osierocony po nim urząd obejmie Vice-prezydent John-Tyler, który do dnia 4 marca 1845 r. urząd prezydenta sprawować będzie. — Pan Webster, sekretarz stanu, udał się już do Washingtonu z depeszami do pana Tyler. Wirginia jest miejscem jego urodzenia. Pod względem opinii i zasad jego politycznych różne są zdania; jedni mniemają, że pójdzie w ślady zmarłego Harrissona, inni, że zupełnie przeciwnie działać będzie.

Parostatek »Królowa Angielska« d. 4 b. m. szczęśliwie i w dobrym stanie przybył do Nowego Yorku.

Wiadomości handlowe.

Hamburg, d. 29 *kwietnia* 1841. — Co do widoków we względzie handlu zbożem z Anglią, a mianowicie co do handlu p s z e n i c ą, musimy na to uwagę zwrócić, że w Anglii rachują na codzienne spotrzebowanie 3 do 4000 łasztów pszenicy, a więc do września będzie jeszcze potrzeba 500 do 600 tysięcy łasztów pszenicy. Jak dotąd, to jeszcze nie ma braku; ale według wszystkich doniesień listownych, to na pewno utrzymywać można, że Anglia będzie jeszcze przed nowemi zbiorami dowozów potrzebowała. — Że ostatnie zbiory w Anglii były mniéj niż średnie, dowodem tego niejako dobre trzymanie się cen pszenicy w Londynie. — Co się zaś tyczy nadziei na tegoroczne zbiory w Wielkiéj Brytanii, to te, lubo według doniesień o pięknem wyglądaniu zasiewów, nie zdają się być bezzasadne, zawsze jednak i samym tym doniesieniom nie można bezwarunkowo wierzyć. Zresztą podniesienie się cen zboża w Anglii nietyle zależy od widoków na nastąpić mające zbiory, jak raczéj od większego lub mniejszego braku ziarna, za nim nowe żniwa nadejdą.

OBWIESZCZENIA.

Rząd Gubernialny Mazowiecki.

Podaje do wiadomości, iż na dniu 9 (21) Maja r. b., o godzinie 12 z rana, w biurze tutejszym, odbędzie się głośna in plus licytacya na sprzedaż kolonii Nrem 6 oznaczonéj, w Mokotowie, w Obwodzie Warsz: położonéj, z przestrzeni gruntu morgów 63, prętów 101, miary magdeburskiéj, z domu mieszkalnego murowanego, chlewka, obory, stodoły, ogrodu owocowego składającej się; a to poczynając od summy zł. 11,110 gr. 2, któréj 1/10 część na vadium, przystępujący do licytacyi złożyć są obowiązani. Inne warunki sprzedaży każdodziennie, wyjąwszy świąt, w Sekcyi Dóbr i Lasów Rządowych przejrzeć można.

Warszawa dnia 13/25 Kwietnia 1841 r.

p. o. Gubernatora Cywilnego
Referendarz Stanu, *J. Łaszczyński.*
Sekretarz Jlny, *Rościszewski.*

W dniu 10 i następnych m. i r. b. od godziny 9 z rana codziennie odbywać się będzie licytacya w domu Nro 2814 przy moście położonym na rozmaite ruchomości, mianowicie: wanny marmurowe, flizy, rury miedziane, kurki mosiężne angielskie, obrazy olejne, miedź, żelastwo, bryczki, wozy i t. p.